

Секція 5

СВІТОВІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ СФЕРИ ПОСЛУГ

НОВІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ БІЗНЕС-ОРГАНІЗАЦІЇ

Халаман В.В., студ.

Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **Л.О. Лігоненко**
Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана

Інноваційна активність бізнес-організацій ключовий фактор успішного розвитку економіки. Високий рівень економічної активності є основним індикатором, який забезпечує схоронність і можливість підвищення інноваційного потенціалу [1, с. 88]. Якщо інноваційна активність господарюючого суб'єкта нижче його інноваційного потенціалу, то це свідчить про невикористані резерви організації. Аналіз інноваційного потенціалу передбачає дослідження можливостей організації для досягнення певних цілей і вирішення конкретних завдань шляхом реалізації інноваційних проектів, впровадження передового досвіду і нових технологій, застосування передових методів управління та організації господарською діяльністю, використання сучасних досягнень науки і техніки.

В даний час зростає інтерес дослідників до вивчення ролі інновацій в діяльності господарюючих суб'єктів. Економісти вивчають питання технологічного та інформаційного забезпечення інноваційної діяльності [1; с. 89], проблеми ефективності нововведень [2, с. 112], аналізують аспекти стратегічного розвитку підприємств в інноваційному середовищі [1; 2; 3], виявляють найбільш результативні методи оцінки інноваційних можливостей організацій.

Звісно ж, що для об'єктивної і всебічної оцінки інноваційного потенціалу доцільно застосування наступних груп індикаторів: технологічного, маркетингового, організаційного, так як розвиток

підприємства передбачає гармонійну взаємодію і взаємодоповнення ключових компонентів інноваційного потенціалу.

Технологічний потенціал підприємства це сукупність матеріальних і виробничих ресурсів, нових технічних засобів, технологій, можливостей їх освоєння і використання для підвищення ефективності виробництва і виготовлення нової, конкуренто-спроможної і якісної продукції. Аналіз технологічного інноваційного потенціалу раціонально проводити на основі наступних індикаторів (таблиця 1).

Таблиця 1 – Індикатори технологічного інноваційного потенціалу підприємства

Складові	Індикатори
Основні виробничі фонди (ОВФ)	придатність для використання в інноваційній діяльності
	завантаженість ОВФ
	можливість придбання нових ОВФ
Нематеріальні активи	використання в інноваційній діяльності НМА
	можливість придбання НМА
	можливість створення НМА
Матеріальні ресурси	необхідність нових видів матеріальних ресурсів
	можливість придбання нових видів матеріальних ресурсів
Нові технології	придатність для використання в інноваційній діяльності
	можливість придбання
	можливість створення
	дотримання норм екологічної безпеки: в процесі виробництва; при використанні споживачем інноваційних продуктів; в ході розробки перспективних технологій підприємства

Інноваційний потенціал підприємства залежить від ступеня завантаженості основних виробничих фондів [3, с. 79]. Визначити завантаженість ОВФ можливо шляхом встановлення:

- планового, нормативного та фактичного часу роботи основних засобів, що беруть участь в інноваційній діяльності;
- планового, нормативного та фактичного часу роботи інноваційної техніки;
- планового, паспортного та фактичного завантаження виробничих потужностей основних фондів, що беруть участь в інноваційній діяльності;
- планового, паспортного та фактичного завантаження виробничих потужностей інноваційної техніки;

- відношення фактичного часу роботи основних засобів, що беруть участь в інноваційній діяльності, до нормативного (планового або можливого);

- відношення фактичного часу роботи інноваційної техніки до нормативного (планового або можливого);

- відношення фактичного завантаження виробничих потужностей основних засобів, що беруть участь в інноваційній діяльності, до паспортної або планової завантаженні;

- відношення фактичного завантаження виробничих потужностей інноваційної техніки до паспортної або планової завантаженні.

Для розвитку інноваційного потенціалу необхідні і нематеріальні активи, які не мають фізичної, відчутної форми, але стимулюють розвиток підприємства. До них відносяться управлінські, інтелектуальні, організаційно-технічні ресурси, репутація підприємства, його юридичні права, привілеї, ринкові переваги, нереалізовані переваги збуту і просування продукту, патенти і торгові марки, фірмові знаки, продукти інтелектуальної власності та права користування. Індикаторами в цьому відношенні є: рівень використання нематеріальних активів в інноваційній діяльності; наявність нематеріальних активів придатних до використання в інноваційній діяльності; питома вага нематеріальних активів, використаних в інноваційній діяльності, в загальній вартості нематеріальних активів; коефіцієнт придатності нематеріальних активів; наявність інноваційних нематеріальних активів [4, с.85].

Застосування нових матеріальних ресурсів і їх ефективне використання є резервом зростання інноваційного потенціалу. Тому вивчення впровадження в сферу освоєння підприємства нових видів матеріальних ресурсів є однією з першорядних завдань його інноваційного розвитку. В цьому відношенні інтерес представляють наступні індикатори: кількість, обсяг виробництва і продажу продукції, при випуску якої використовуються нові види сировини і матеріалів; питома вага продукції, при випуску якої використовуються нові види сировини і матеріалів в загальному обсязі випуску.

Результати аналізу індикаторів інноваційного потенціалу є основою цілеспрямованої регуляції діяльності організації. Дані індикатори дозволяють встановити роль і місце підприємства в ринковому середовищі, визначити перспективи його розвитку, вжити заходів щодо підвищення його конкурентоспроможності шляхом коригування окремих показників, цілеспрямовано впливаючи на конкретні напрямки його діяльності, домагаючись підвищення ефективності роботи.

У розрізі аналізу управлінських показників індикаторами інноваційного потенціалу є розробка та реалізація нової або значно змінної інноваційної стратегії; впровадження сучасних методів управління; впровадження нових або значно змінених організаційних структур; створення спеціалізованих підрозділів по проведенню наукових досліджень і розробки, практичної реалізації науково-технічних досягнень. Реформування підприємства важливо проводити з обліком включення до організаційної структури підрозділів, здатних ініціювати інноваційну активність, налагоджувати зв'язки з науковими центрами, дослідницькими інститутами, інформаційними та освітніми установами, забезпечувати дифузію інновацій та їх впровадження у діяльність організацій.

Саме технологічний потенціал дає підприємству змогу освоювати нові технології. На наш погляд, для його оцінки найбільш доречно використовувати методи агрегування, який полягає у поєднанні сукупності елементів для отримання структурованих загальних показників. Так, виходячи із даного дослідження, варто поєднувати основні складові технологічного інноваційного потенціалу підприємства задля отримання інтегрального показника інноваційного розвитку підприємства. Високий інноваційний потенціал підвищує наявність власних джерел і можливість залучення зовнішніх джерел з метою реалізації інноваційних проектів та придбання нових технологій.

Інформаційні джерела:

1. Пилипенко О. С. Забезпечення розвитку інноваційного потенціалу вітчизняних підприємств на основі використання нових бізнес-моделей / О. С. Пилипенко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2017. - Вип. 12(2). - С. 87-89.

2. Заднепровська Г. І. Формування інноваційного потенціалу промислового підприємства в умовах розвитку економіки / Г. І. Заднепровська // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. - 2014. - Т. 19, Вип. 2(3). - С. 110-114.

3. Глушенкова А. А. Розвиток складових інноваційного потенціалу підприємств сфери телекомунікацій та інформатизації за рахунок впровадження краудсорсингу / А. А. Глушенкова // Економіка. Менеджмент. Бізнес. - 2017. - № 1. - С. 73-80.

4. Мясников В. О. Стан та перспективи розвитку інноваційного потенціалу машинобудівних підприємств / В. О. Мясников // Економіка та держава. - 2017. - № 2. - С. 81-88.